

Tillgång till skolpsykolog?

- en kartläggning av landets kommuner 2011-

Syfte och genomförande

- Psykologförbundet har kartlagt tillgången till skolpsykologer på grund – och gymnasieskolor i landets kommuner
- Det finns inte offentlig statistik på kommunnivå. Skolverket gjorde en undersökning senast 2009
- Sammanlagt finns det 290 kommuner och förbundet har fått svar av 221 kommuner (76%).
- Undersökningen är gjord med hjälp av telefonintervjuer med en eller flera berörda personer i respektive kommun.
- Undersökningen genomfördes under 6 veckor i maj-juni 2011

Förklaringar och definitioner

- Undersökningen omfattar elever i grund- och gymnasieskolan (både kommunala och fria skolor)
- Vi har valt att lyfta fram måttet *antal elever per psykolog* för att kunna göra jämförelser mellan län och kommuner. Elever per psykolog är ett jämförelsemått där alla elever i kommunen dividerats med kommunens årsarbetande psykologer
- Årsarbetande psykolog = antalet tjänster omarbetat till heltidstjänster
- 1 årsarbetare motsvarar 1700 timmar
- Även köpta psykologtjänster ingår
- Resultatet har analyserats i Excel
- För frågor om resultatet kontakta ansvarig för undersökningen, Mahlin Olsson 08-567 06 407 eller mahlin.olsson@psykologforbundet.se

Svarsfrekvens

- 76 % av kommunerna har svarat (221 st)
- Undersökningen omfattar 993 452 elever och 3922 skolor på grund- och gymnasieskolor (både kommunala och fria skolor).
Det motsvarar 70% av alla grund- och gymnasieskolor samt 78% av alla elever (Skolor och elever läsåret 2010/11, Skolverket)
- I undersökningen är 20% av skolorna friskolor
Enligt Skolverkets uppgifter om huvudmannaskap är det 22% som är friskolor (Skolor och elever läsåret 2010/11).

Resultat

- Av de kommuner som svarat har 94% på något sätt tillgång till skolpsykolog;
 - 70% har psykolog via central resursenhet
 - 35% har psykolog via avtal med psykolog externt
 - 10% har psykolog anställd på skolan

Flera kombinationer kan förekomma!

Resultat

(resultatet nedan är baserat på de 221 kommuner som svarat)

- Om man summerar ihop årsarbetstiden för psykologerna i de kommuner som svarat motsvarar det 624 årsarbetande psykologer på 993 452 elever i hela landet.
- Det betyder att det går i genomsnitt en psykolog på 1592 elever
- Lägsta snittvärdet vi fått fram är 647 elever/psykolog
- Högsta snittvärdet vi fått fram är 10 500 elever/psykolog
- 25:e percentil: 25% av kommunerna har ett snitt på 1232 eller färre elever/psykolog
- 75:e percentil: 25% av kommunerna har ett snitt på 2254 eller fler elever/psykolog
- Psykologförbundets mål är 500 elever/psykolog

*En heltids årsarbetare under ett år motsvarar 1700 timmar

Kommungrupper

Kommungrupp*	Svarsfrekvens	Elever/psykolog
Förortskommuner	76%	1781
Glesbygd	66%	1875
Pendlingskommuner	71%	1299
Storstäder	67%	1099
Större städer	67%	1728
Varuproducerande kommuner	75%	1646
Övriga 12 500 – 25 000 inv	76%	2267
Övriga mer än 25 000 inv	78%	1826
Övriga mindre än 12 500 inv	87%	1188

* Kommungruppsindelningen är gjord av Sveriges kommuner och landsting. De är uppdelade i nio grupper efter vissa strukturella egenskaper som bland annat befolkningsstorlek, pendlingsmönster och näringslivsstruktur.

Antal elever per psykolog länsvis

Län	Andel kommuner i länet som svarat	Elever/psykolog'
Stockholm	77%	1528
Uppsala	50%	838
Södermanland	45%	1381
Östergötland	70%	1432
Jönköping	85%	1893
Kronoberg	87%	2293
Kalmar	92%	1787
Gotland	100%	1329
Blekinge	100%	1891
Skåne	82%	1503
Halland	83%	2064
Västra Götaland	78%	1431
Värmland	75%	2177
Örebro	84%	1856
Västmanland	100%	2020
Dalarna	80%	2345
Gävleborg	80%	1894
Västernorrland	43%	2052
Jämtland	75%	3410
Västerbotten	63%	1148
Norrbotten	72%	1904

*resultatet av antal elever i grund- och gymnasieskolan i länet dividerat med summan av antal årsarbetande psykologer i länet av de kommuner som svarat .

Kötid

Fråga: "Hur lång kötid för skolelever som inte redan är under konsultation/behandling/utredning hos skolpsykolog skulle du grovt uppskatta det är i genomsnitt för alla skolor sammantaget. Eller ange intervall"*

I Genomsnitt (137 svar)

Medel: 8 veckor (minsta värdet 0 – högsta värdet 52)

Minimum (64 svar)

Medel: 3 veckor (minsta värdet 0 – högsta värdet 24)

Maximum (75 svar)

Medel: 15 veckor (minsta värdet 0 – högsta värdet 60)

*När man angett intervall har vi valt den lägsta siffran för att räkna ut ett genomsnitt

Slutsatser

- Om skolinspektionen skulle undersöka om kommunerna efterlever skollagens krav på att eleverna ska ha tillgång till skolpsykolog skulle de konstatera att de flesta gör det.
- Frågan är hur de i *realiteten* efterlever den
- Hur kan det vara så stora skillnader för barn boende i olika kommuner
- Antal elever per psykolog är mycket hög
- Lång kötid! - Vad är rimlig kötid?

Psykologförbundet vill

- Att fler psykologer anställs inom skolan
- Att elevhälsoarbetet i skolan organiseras så att den psykologiska kunskapen kommer fler tillgodo
- Att det är max 500 elever per psykolog

Notera

- Ibland har de som svarat på våra frågor inte haft kunskap om alla frågor vi ställt.
- Till exempel att man inte vet hur det förhåller sig med friskolorna.
- Eller att det varit svårt att ta reda på hur många timmar skolorna i kommunerna köper in via avtal med psykologer externt.
- Ibland är friskolor inte med och ibland är särskoleelever inkluderade.
- Meddela gärna Psykologförbundet eventuella fel eller om vi saknar svar från kommunen. Kontakta ansvarig för undersökningen, Mahlin Olsson på 08-567 06 407 eller mahlin.olsson@psykologforbundet.se